

Pomembne informacije o vplivu epidemije covid-19 na čebelarstvo

Zbrali in uredili sodelavci ČZS

Objavljamo zbrane aktualne informacije za čebelarje o vplivu epidemije covid-19 na različne vidike čebelarstva, ki smo jih uspeli pridobiti do zaključka redakcije v sredo, 22. aprila 2020.

Registracija vozil za prevoz čebel

Težave pri registraciji vozil za prevoz čebel so sedaj odpravljene, saj je Vlada RS z dnem 20. april 2020 sprostila omejitve in omogočila odprtje tehničnih pregledov ter s tem registracijo vozil. Še vedno velja, da tista vozila, ki so jim v času od 16. marca do 17. maja 2020 potekla oz. jim potečejo prometna dovoljenja, ta podaljšajo do 17. junija 2020. Glede na to, da so sedaj čebelje družine iz dneva v dan številčnejše in da so trenutne jutranje temperature nižje, vam priporočamo, da registracijo in tehnični pregled opravite čim prej in se izognete kasnejšim zapletom z zapiranjem čebel.

Po več letih prizadevanj ČZS – samodejno izdajanje zaprosil in potrdil za premike čebeljih družin

Register čebelnjakov je spletna aplikacija, ki čebelarjem omogoča:

- pregledovanje podatkov o lastnih registriranih čebelnjakih,
- pregledovanje javljenih premikov med lokacijami čebeljih družin,
- pregledovanje dodeljenih zdravil,
- sporočanje števila čebeljih družin in podatkov v Register živilskih obratov (RŽO).

S tem tednom so na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) aplikacijo Register čebelnjakov nadgradili z novo funkcionalnostjo, ki podpira možnost samodejnega izdajanja zaprosil in potrdil za premike čebeljih družin. Pogoji, da si čebelar pridobi dostop do Registra čebelnjakov, je predhodno urejen vpis čebelnjaka v Register čebelnjakov. Če še nimate uporabniškega imena in gesla za dostop do Registra čebelnjakov, tega pridobite z obrazcem za dostop do Registra čebelnjakov, ki je v povezavi: [www.czs.si/Upload/Vloga_dostop_Register_cebel-](http://www.czs.si/Upload/Vloga_dostop_Register_cebel)

[njakov_cebelarji.pdf](#). Ustrezno izpolnjeno, datirano in podpisano vlogo čebelar pošlje na e-naslov info.sir@gov.si, pri čemer obvezno priloži sken ali fotografijo *Vloge za dostop do Registra čebelnjakov*. Nova funkcionalnost Registra čebelnjakov omogoča čebelarju, da vsak, ki že ima odobren dostop do Registra čebelnjakov, z veljavnim uporabniškim imenom in geslom, dodeljenim s strani UVHVVR, podatke o najavi premika čebeljih družin izvede preko aplikacije PREMIKI. Čebelar lahko premika čebele samo iz lastnih čebelnjakov na območja, kjer ni prepovedi prometa zaradi pojava hude gnilobe čebelje zalege ali ni postavljen sum na hudo gnilobo čebelje zalege ali lokacija destinacije ni v območju vzrejališča čebeljih matic. Do sedaj je vse podatke o premikih čebeljih družin na območju Slovenije vpisoval pooblaščen veterinar NVI. Kadar zaradi kakršnega koli razloga najava premika ni možna, se mora čebelar obrniti na pristojno veterinarsko službo NVI. V času od 13. marca do 30. junija (Primorska) in od 25. marca do 30. junija (preostala območja Slovenije) je treba zaradi omejitev premikov v zvezi s hruševim ožigom o nameravanem premiku čebel obvestiti pristojnega fitosanitarnega inšpektorja OU UVHVVR. Natančna navodila o uporabi aplikacije so v Uporabniški dokumentaciji. Če bi imeli kakšne težave pri uporabi programa, je za dodatno informacije na razpolago UVHVVR, ga. Aleksandra Jug, tel.: 01/300 13 61.

Sprememba pravilnika o hudi gnilobi

Sporočamo vam, da je v mesecu aprilu prišlo do sprememb *Pravilnika o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege*. Iz pravilnika se je črtala druga alineja 9. člena, ki je predpisovala, da se na območje v polmeru treh kilometrov oziroma v preletni razdalji od odobrenih vzrejališč matic lahko premikajo čebelje družine iz čebelnjakov, ki imajo opravljen klinični pregled z negativnim rezultatom, opravljenim največ sedem dni pred premikom. Sedaj te navedbe v pravilniku ni več.

Prevozi čebeljih družin v tujino

Pristojne smo prosili za mnenje, ali čebelar lahko opravi prevoz čebeljih družin v tujino (npr. Italijo, Francijo ...). Odlok o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja covid-19, na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah RS (Ur. l. RS, št. 50/2020) v 4. točki 8. člena navaja, da so **izjeme, ki se**

jim ne odredi karantena po prihodu nazaj v Slovenijo, osebe, ki izvajajo prevoz blaga v RS ali iz RS v drugo državo, ter za tovorni promet v tranzitu, 7. točka 8. člena pa navaja kot izjeme osebe, ki zagotavljajo nujne storitve, za katere jim je potrdilo izdalo pristojno ministrstvo in bi lahko zaradi neizvajanja teh storitev zaradi odreditve karantene prišlo do večje družbene ali gospodarske škode. Opozarjamo, da izjeme veljajo le za tovorni promet (osebna vozila so iz tega izvzeta).

Z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS se dogovarjamo glede izdaje potrdil, zato vse čebelarje, ki nameravajo sami izvoziti čebelje družine, prosim, da to sporočijo na e-naslov: tanja.magdic@czs.si.

Ob tem opozarjamo, da naj čebelar, ki načrtuje transport čebeljih družin v tujino, tega zaradi varovanja svojega zdravja in zdravja svojih domačih opravi le, če je to res nujno. Čebelar mora pred prevozom urediti vso zahtevano dokumentacijo v povezavi s prodajo čebeljih družin (spričevalo Uprave za varno hrano in varstvo rastlin, veterinarsko potrdilo ...). Ker se situacija spreminja dnevno, tudi svetujemo, da pred prevozom čebeljih družin v tujino preverite razmere v državah, kamor dostavljate in skozi katere opravljate prevoze čebeljih družin.

Označevanje porekla medu

V času novega koronavirusa so se na nas obrnili čebelarji, ki imajo čebelje družine v sosednjih državah (Hrvaška, Italija ...), da bi jim pomagali dostopati do teh družin. Čebelarjem, ki imajo čebelje družine na hrvaškem ozemlju, slovenska ambasada iz Zagreba svetuje, da se obrnejo neposredno na hrvaški štab civilne zaščite stozercz@mup.hr in prosijo za dovoljenje za prehod meje in za pot po Hrvaški (lahko se obrnejo tudi na lokalni štab civilne zaščite, podatki za stik so na <https://civilna-zastita.gov.hr/kontakti/84>). Čebelarji, ki imajo čebele na italijanskem ozemlju, pa lahko prestopijo mejo na podlagi potrdila lokalne skupnosti, ki upravičuje nujnost prestopa državne meje zaradi nujnega izvajanja kmetijskih čezmejnih dejavnosti. Pri tem pa čebelarje opozarjamo, **da medu, ki ga pridelajo v sosednjih državah, ne smejo prodajati kot med, pridelan v Sloveniji**. Za vsako serijo medu moramo zagotavljati sledljivost pridelanega medu in zapisati pravilno poreklo medu glede na državo pridelave (v tem primeru npr. pridelano v Republiki Hrvaški ali poreklo medu Hrvaška). Medu, pridelanega izven ozemlja Republike Slovenije, tudi ne smemo polniti v kozarce, ki so namenjeni za polnjenje čebeljih pridelkov slovenskega porekla. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je napovedalo poostren nadzor nad označenim poreklom medu.

Delovanje vzrejališč čebeljih matic v letu 2020

Obveščamo vas, da kljub trenutnim razmeram, povezanim z omejitvijo širjenja novega koronavirusa, ČZS in Kmetijski inštitut Slovenije v sodelovanju z MKGP-jem nadaljuje ta postopke za odobritev vzrejališč čebeljih matic v letošnjem letu. Čebelarje v zvezi s tem obveščamo, da bo vzreja matic potekala nemoteno, aktualni seznam odobrenih vzrejališč bo objavljen na spletni strani ČZS, aktualna ponudba matic pa na spletni strani: www.kranjska-cebela.si.

Izvedba ukrepa menjave matic v letu 2020

ČZS se je v aprilu prijavila na javno naročilo *Spodbujanje osnovne odbire in menjave čebeljih matic*, ki ga je razpisalo Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano RS. Če bo na razpisu ČZS izbrana, bo ukrep potekal podobno kot v preteklih letih, ob upoštevanju letošnjih omejitev zaradi širjenja novega koronavirusa. Za aktualne informacije priporočamo spremljanje objav na spletni strani ČZS oz. da za dodatne informacije stopite v stik s svojim terenskim svetovalcem.

V kozarce za slovenske čebelje pridelke sodijo le čebelji pridelki slovenskega porekla!

Kozarci za slovenske čebelje pridelke so zaščiteni pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Nosilec zaščite je Čebelarstva zveza Slovenije (ČZS), ki je zavezana, da izvaja interno kontrolo nad polnjenjem medu in drugih čebeljih pridelkov slovenskega porekla v te kozarce, in sicer s pomočjo mreže terenskih svetovalcev, laboratorija za interno kontrolo ter naključnim odvzemom čebeljih pridelkov pri čebelarjih na domu, na tržnicah, v trgovinah itd. Uporaba enotnih kozarcev za čebelje pridelke slovenskega porekla nedvomno prispeva k prepoznavnosti in razlikovanju čebeljih pridelkov slovenskega porekla od čebeljih pridelkov neslovenskega porekla, ki se pojavljajo na slovenskem trgu. Vsak čebelar se ob nakupu enotnih kozarcev obveže, da jih bo polnil izključno s čebeljimi pridelki in čebelarškimi izdelki slovenskega porekla ter jih pridelal v skladu z veljavno zakonodajo in dobro čebelarstvo prakso. ČZS v okviru svoje pristojnosti in možnosti v največji možni meri podpira uporabo enotnih kozarcev za čebelje pridelke in izdelke iz čebeljih pridelkov slovenskega porekla in vsa odstopanja oz. kršitve v skladu s pravilnikom sankcionira. ČZS v prihodnje še bolj poostruje nadzor nad uporabo enotnih kozarcev za slovenske čebelje pridelke, saj bomo le na takšen način potrošnikom zagotovili, da so v kozarcih za slovenske čebelje pridelke zares slovenski čebelji pridelki.